

VZGOJNI NAČRT VZGOJNIH PROGRAMOV MLADINSKEGA DOMA JARŠE

VZGOJNA NAČELA (besedilo prevzeto iz vzgojnega načrta osnovne šole)

- **Pozitivna pričakovanja:** Verjamemo, da vsak učenec zmore učno napredovati in se učiti socialno bolj sprejemljivih vedenj.
- **Pozornost in skrb:** Učenci pri usvajanju znanja in socialno sprejemljivih vedenj potrebujejo pozornost in skrb odraslih. Zato spremljamo učni napredek in vedenje vsakega posameznika, poleg tega nas vsakodnevno zanima njegovo počutje, razpoloženje, pripravljenost za učno delo in sodelovanje, še posebej pa smo pozorni ob morebitnih aktualnih kriznih situacijah (družinski konflikti, razveze, hospitalizacije staršev itd.) in drugih večjih življenjskih spremembah (prešolanje, izbira nadaljnega šolanja ipd.). To načelo se posredno nanaša tudi na odnos učitelja do svojega dela, v katerem izkazuje točnost, doslednost, pravičnost in druge strokovne vrednote, na podlagi katerih izraža splošno skrb s kvalitetno opravljenim delom.
- **Pogosta in ustrezna povratna sporočila:** S povratnimi sporočili otroku povemo, kaj dela prav in kaj narobe in mu s tem pomagamo usmerjati vedenje v skladu s pravili in dogovori v skupnosti. Povratna sporočila učiteljev in drugih strokovnih delavcev šole so podlaga za ponotranjenje veljavnih družbenih norm, zato morajo učenci od odraslih na šoli dobiti čim bolj pogosta povratna sporočila o svojem vedenju. Pazimo, da so povratna sporočila, kadar so usmerjena na njihove osebne lastnosti, le spodbudna, saj tako utrjujejo pozitivno predstavo o sebi, kadar pa se nanašajo na vedenje, pa pohvalna ali kritična.
- **Jasna in transparentna pravila:** Pravila, ki veljajo na šoli, morajo biti razumljiva vsem učencem, hkrati pa napisana v obliki, ki je dostopna vsem učencem in staršem. Ob sprejemu na šolo učencu in staršem pojasnimo, kakšna konkretna vedenja prepovedujejo, zapovedujejo, priporočajo ali odsvetujejo posamezna pravila in kakšne so posledice, če jih učenec ne bo upošteval.
- **Aktivna soudeležba učencev in staršev:** Učenci in starši naj bi aktivno sodelovali pri procesih in dejavnostih na šoli. Vključeni so pri načrtovanju, odločanju, izvajanju pravil, sankcij ter šolskih in obšolskih dejavnosti. Njihovo aktivno sodelovanje neprestano spodbujamo, saj je za učinkovito vzgojno delo potrebno, da starši najmanj načelno pa tudi konkretno podpirajo stališča in ravnanje šole.

Poleg navedenih upoštevamo še naslednji načeli:

- **Individualnost:** Tempo učnega napredovanja in usvajanja socialno sprejemljivih vedenj ter nivoji, ki so jih posamezniki zmožni doseči v nekem obdobju, niso enaki za vse učence. Zato upoštevamo vse individualne prednosti ter pomanjkljivosti posameznikov in temu prilagajamo cilje, metode dela, ukvarjanje svetovalnih delavcev, organizacijo pouka in interesnih dejavnosti, načine nagrajevanja in kaznovanja itd.
- **Doslednost:** Vsa vzgojna načela in postopke izvajamo dosledno, s čimer ustvarjamo varno in predvidljivo psihosocialno okolje.

CILJI

Ob vstopu v stanovanjsko skupino skupaj z mladostnikom, CSD in starši za vsakega posameznika naredimo individualiziran program v katerem so opredeljeni glavni cilji negovega bivanja v naši ustanovi. Ne glede na specifičnost vsakega posameznika, pa lahko določimo glavne vzgojne cilje, kateri veljajo praktično za vse mladostnike, ki bivajo pri nas in sicer:

- vzgoja za samostojnost
- pozitivna samopodoba
- socializiranost
- pridobivanje delovnih navad
- učni uspeh
- izboljšanje odnosov v družini

Načela:

- Pri postavljanju ciljev moramo upoštevati otrokovo starost, njegove individualne značilnosti in njegovo zgodovino
- Cilji ne smejo biti ne previsoki in ne prenizki, morajo biti realni
- Cilji naj bodo čimbolj konkretni
- Mladostniku morajo biti razumljivi

PRAVILA

Funkcije pravil:

- omejiti tista vedenja in navade otrok, ki imajo lahko škodljive ali vsaj neprijetne posledice zanj ali za druge
- pomoč posamezniku in skupini pri uresničevanju ciljev
- omogočiti sožitje v skupini različnim posameznikom
- imajo socializacijsko funkcijo

Pravila v stanovanjskih skupinah

1. upoštevam hišni red
2. redno hodim v šolo ali v službo
3. v času bivanja v skupini ni dovoljeno uživati alkohola in prepovedanih drog
4. morebitne konflikte rešujem strpno in nenasilno
5. porabo denarja načrtujem skupaj z vgojiteljem
6. o izhodih se dogovarjam z vgojiteljem
7. spolni odnosi v skupini niso dovoljeni
8. skrbim za osebno higijeno
9. v skupini si ne sposojamo stvari
10. držim se sklenjenih dogovorov
11. poravnam stroške za namerno povzročeno škodo

12. redno opravljam dežurstva in skrbim za osebno higijeno
13. aktivno sodelujem na sestankih in drugih skupinskih aktivnostih
14. vikende in počitnice preživljam po dogovoru

KRITIKA, KAZEN

DEFINICIJA: kaznovanje je proces zaostrovanja zahtev po spremembi vedenja tistim, ki kršijo pomembna pravila, dogovore ali vrednote.

Funkcije kritike in kaznovanja:

- vzpostavljanje notranje kontrole
- informacije katera vedenja niso primerna oz. so potencialno škodljiva za posameznika ali druge

Načela kaznovanja:

- ne sme se kršiti otrokovih osnovnih pravic in potreb (npr. hrana, spoštovanje)
- minimalnost, stopnjevanje (kazen ni cilj ampak sredstvo, da z najmanj vloženega napora dosežemo cilj)
- usmerjeno na vedenje
- doslednost
- poštenost, pravičnost
- kazen mora biti za otroka neprijetna
- uravnoteženost s pohvalami in nagradami

Vrste:

- kritika vedenja
- pogovor s posameznikom
- pisanje poročila o kršitvi
- prepoved izhoda
- obvezne oz. podaljšane učne ure
- odvzem žepnine
- omejitve ugodnosti (TV, računalnik, mobitel, predčasen odhod v sobo)
- dodatne zadolžitve (čiščenje, pospravljanje)
- poprava škode
- izredni tim
- dogovor vseh udeležениh, da za določen čas mladostnik odide domov, kjer premisli o svojem vedenju
- možen dogovor o predčasnem odpustu kot skrajnem ukrepu

POHVALE IN NAGRADE

Funkcija:

- mladostnik dobi informacijo katera vedenja so zaželjena in da je kot posameznik spoštovan in cenjen
- krepijo samozavest in samopodobo

Vrste:

- neformalni izrazi naklonjenosti, vzpodbude
- pohvala na vedenje in osebo (tudi pred celotno skupino)
- tedenska žepnina
- mesečna denarna nagrada
- dodatne ugodnosti (podaljšan izhod, brezplačna kino vstopnica)

OSTALO

Delo z starši

Ob sprejemu v stanovanjsko skupino se starši otrok oz. mladostnikov obvežejo, da bodo aktivno sodelovali v procesu vzgoje. Glede na to so starši, vzgojitelji in mladostnik dolžni v prostorih stanovanjske skupine organizirati pogovore minimalno enkrat na mesec, po potrebi pa tudi večkrat. Namen pogovorov je izmenjava informacij, informiranje staršev o učinkovitih vzgojnih pristopih, skupno postavljanje individualiziranih ciljev, skupni dogovori in vzpostavljane koalicije o vzgoji, aktivno sodelovanje mladostnika.

Testiranje o vsebnosti drog

Mladostnik in starši ob vstopu v skupino pristanejo na občasno testiranje vzorca urina o vsebnosti prepovedanih drog

Individualiziran vzgojni program

Za vsakega mladostnika so vzgojitelji dolžni v roku enega meseca po sprejemu napisati individualiziran vzgojni načrt, z njim so dolžni seznaniti starše in mladostnika. Starši lahko nanj podajo pripombe.

Sodelovanje s šolo in ostalimi ustanovami

Šola

Vzgojitelji ob sprejemu otroka oz. mladostnika vzpostavijo stik s njegovo šolo. Redno hodijo na govorilne ure in so tudi drugače v kontaktu s šolo (telefon, elektronska pošta). Izostanke opravičujejo samo vzgojitelji.

CSD

Stanovanjska skupina organizira minimalno vsake pol leta strokovni tim, na katerem so prisotni mladostnik, socialni delavec, starši in vzgojitelj. Namen tima je evalvacija preteklega pol leta in dogovori za naprej.

Ostale ustanove

Vzgojitelji in mladostnik lahko po potrebi poiščejo dodatno pomoč pri posameznih zunanjih strokovnjakih in ustanovah:

- psiholog, psihiater

- PPO
- Svetovalni center za otroke in mladostnike
- drugo